

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Govvádus áššegirjealmolašvuodas Heahteguovddášlágádusas HAK-2018584

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

1. Govádusa ulbmil

Dieđuhálddašanovttadat galgá bajásdoallat govvádusa dan hálddašan diehtočoakkáldagas ja áššeregistaris dieđuhálddašanlága (906/2019) 28 § vuođul áššegirjealmmolašvuođa ollašuhittimii. Heahteguovddáš lea lágas máinnašuvvon dieđuhálddašanovttadat.

Áššegirjealmmolašvuođagovvádusa ulbmilin lea addit almmolaš govvádusa Heahteguovddášlágádusa áššeregistariid ja bálvalusaid dieđuhálddašeamis.

Dasa lassin govvádusa ulbmilin lea veahkehit áššehasaid čuozihit diehtobivdagiiddiset rivttes virgeoapmahažžii sihke spesifiseret diehtobivdaga sisdoalu vugiin, maid almmolašvuođaláhka (621/1999) eaktuda.

Áššegirjegovvadásain mitaluvvo maddái, man viidodagas Heahteguovddášlágádus gieđahallá dieđuid bálvalusaid buvttadettiin dahje áššiid gieđahaladettiin. Vejolašvuohta oažžut dieđu das, mat diehtočoakkáldagat Heahteguovddášlágádusas leat, bálvala hálldahusa rabasvuođa.

Heahteguovddášlágádusas eai leat rabas dieđut, maid sáhtášii juogadit almmolaččat dihtoriid gaskasaš oktavuodavuogádagaid bokte.

2. Diehtobivdaga dahkan Heahteguovddášlágádussii

Heahteguovddášlágádusa áššegirjjiid guoski diehtobivdagiid bivdit doaimmahit registrerenkantuvrii, gos dat registrerejuvvojit mearreáiggiid čuovvuleami dihte. Registrerenkantuvra gaskkusta diehtobivdagiid ovddosguvlui rivttes oassebeallái.

Poastta fárus: PL 112, 28131 Pori

Šleađgapoasttain: hatakeskuslaitos@112.fi

2.1 Almmolaš áššegirjji guoski diehtobivdda

Diehtobivdaga lea buorre spesifiseret nu dárkilit go vejolaš, vai áššegirjji gávdnan šaddá álkibun. Diehtobivdagis galggašii spesifiseret, man áššegirjji dahje áššegirjjiid bivdda guoská. Ovdamearkka dihte áššegirjji beaivemearri dahje bajilčálus dahket ohcama olu álkibun.

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Jus diehtobivdda guoská almmolaš áššegirjji, ii diehtobivdaga dárbbas ákkastallat iige dieđu bivdi dárbbas mitalit, masa diehtu adnojuvvo. Almmolaš áššegirjji guoski diehtobivdaga sáhtta gárvvistit friddjahámis njálmmálaččat, šleađgapoasttain dahje reivviin.

2.2 Suollemassan dollojuvvon áššegirjji guoski diehtobivdda

Bivddedettiin dieđu suollemassan dollojuvvon áššegirjjis dahje áššegirjjiin, main dieđu sáhtta luobahit dušše dihto eavttuin, áššegirjji bivdi galgá almmuhit dieđuid geavahandárkkuhusa ja sáhttit duođaštit iežas identitehta.

Heahteguovddáš sáhtta bivdit áššegirjji bivdis maiddái eará lassedieđuid, jus dat dárbbasuvvojit dieđuid luobaheami eavttuid čielggadeami várás.

2.3 Diehtobivdaga gieđahallama áigerájit

Mearrádus áššis galgá dahkkot ádjánkeahhtá ja manjimustá guovtti vahku siste ohcci bivdagis, jus ii bivdaga ollašuhhtin leat váddásut go dábálaččat. Dalle ášši galgá čovdojuvot mánotbaji siste.

2.4 Áššegirjji luobaheapmi

Áššegirjji sisdoalus addo diehtu nu, ahte áššegirji addo doaimmahagas oaidnineláhkái ja kopiereneláhkái dahje guldalaneláhkái dahje das addo kopiiija dahje printehus. Diehtu galgá addot ohcci bivdin vugiin, jus dat ii leat bargomeari geažil govttoheapme.

3. Heahteguovddášlágádusa diehtočoakkáldagat

3.1 Operatiivvaláš diehtočoakkáldagat

3.1.1 Heahteguovddášdiehtovuogádat (ERICA)

3.1.1.1 Diehtovuogádaga ulbmil

Heahteguovddášdiehtovuogádat lea gádjun-, boliisa- sihke sosiála- ja dearvvasvuodavirgeoapmahaččaid ja Heahteguovddášlágádusa atnui dárkkuhuvvon bistevaš automáhtalaš riikaviidosaš diehtovuogádat, mii bajásdollo dieđuidgieđahallamiin. Heahteguovddášlágádus atná diehtovuogádaga

buvttadettiin heahteguovddášbálvalusaid. Gádjundoaimma, boliissa sihke sosiála- ja dearvvašvuodadoaimma virgeoapmahaččat atnet diehtovuogádaga iežaset jođihan- ja gieddedoaimmain.

3.1.1.2 Diehtovuogádaga sisdoallu

Heahteguovddášdiehtovuogádat sisttisdoallá čuovvovaš dieđuid:

1. Gádjun-, boliisa- sihke sosiála- ja dearvvašvuodadoaimma bargguid čađaheaddji ovttagaide sihke rádjegohcinlágádusa ovttagaide laktáseaddji dieđut, dego gearggusvuolta, gulahallanoktavuolta, gohččun, jođihangaskavuodát, rusttegat, bargoguvlu, sturrodát ja čohkkehus sihke eará vástideaddji dieđut.
2. Almmuhusa dahkanáigi ja –vuohki sihke sisdoallu telefondovddaldat-, čujuhus- ja báikediđuiguin, almmuhusa báddehus sihke audiovisuálalaš ja vástideaddji teknihkalaš ja eará vurdemat.
3. Dan lavtta dovddaldat sihke lavtta ja loahpparusttega sajádatdieđut, gos almmuhus lea dahkkon, ja dieđut lavtta diŋgojeaddjis, geavaheaddjis ja installerenčujuhusas sihke almmuhusa čuožáhahkan leahkki olbmo atnin loahpparusttega ja lavtta sajádaga almmuheaddji oktavuodádieđut ja sajádatdieđut.
4. Almmuhusa, doaimma dahje doaimbajuvuostáiváldi ja vurkejeaddji dieđuin namma ja almmuhusa, doaimma dahje doaimbajuvuostáiváldán ovttagat oktan áiggiin.
5. Almmuhussii, doibmii dahje doaimbajuvuostáiváldi olbmo identitehta guoski dieđuin namma, persovdnadovddaldat dahje riegádanáigi, sohkaheallu, eatnigiella, riikavulošvuolta, ruovttubáiki, čujuhus ja telefonnummir dahje eará vástideaddji diehtu, oktavuolta áššái ja čuožáhaga spesifiserendieđut sajádat- ja báikediđuiguin sihke almmuhusrusttegiid čuožáhatdieđut sajádat- ja báikediđuiguin.
6. Doaimma dahje doaimbajuvuostáiváldi guoski dieđut, dego dáhpáhus- ja doaimbajuvuostáiváldi olbmo, áigi, báiki, doaimma hohpolašvuodaluohkká ja váralašvuolta, dieđut doaimma čađaheapmái oassálasti ja oassálastán olbmui, doaimma gulahallantrafiikka Heahteguovddášlágádusa ja

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

doaimma čađaheaddji virgeoapmahačča dahje eará oassebeali gaskka sihke eará ovttaskas doibmii laktáseaddji dárbblaš dieđut.

7. Olbmo iežas dorvvolašvuoda dahje bargodorvvolašvuoda dáfus dárbblaš dieđut, dego diehtu čuožahaga dahje olbmo váralašvuodas dahje árvitmeahttunvuodas; persovdnadieđuid, mat govvidit dahje leat dárkkuhuvvon govvidit rihkuslaš dagu, ránggáštusa dahje eará rihkkuma čuovvumuša dahje olbmo dearvvašvuodadili, buohcuvuoda dahje lámisvuoda dahje sutnje čuožihuvvon dikšundoaibmabijuid dahje daidda veardásaš doaimmaid dahje dieđut sosiálafuolahusa doaibmabijuin oažžu goittotge vurket dušše dain osiin go dat lea vealtameahttun olbmo iežas dorvvolašvuoda dahje bargodorvvolašvuoda dáfus. Ovdalis logahallon dieđut vurkejuvvojit doaimma guovdu dušše dat unnimusmearri, mii lea dárbblaš doaimma dikšumii.

3.1.1.3 Ohcaneavttut

Ohcamat diehtovuogádagas dahkkojuvvojit čuovvovaš dieđuiguin: telefonnummir, namma, čujuhus.

3.1.2 112 Suomi –mobiilaáppa

3.1.2.1 Diehtovuogádaga ulbmil

Áppa bokte almmolaš hehtenummirii 112 ringedettiin telefonna ringejeaddji atnin telefonnummir sihke dárkilis sajádatdiehtu gaskkustuvvo Heahteguovddáži automáhtalaččat, mii jođálmahtta heahtetelefovna gieđahallama.

Heahteguovddáža gaskkustan virgeoapmahaččaid riskadieđut almmostahttojuvvojit áppa bokte. Áppain guvllolaš riskadieđáhusaid sáhtta sáddet nu ahte dat vuodđuduvvá telefonna sajádatdihtui. Virggálaš riskadieđáhus gaskkustuvvo rádios ja televisiuvnnas nugo dat lágas riskadieđáhusas (466/2012) ásahuvvo.

Heahteguovddáža gaskkustan eará virgeoapmahašdieđáhusat almmostahttojuvvojit maiddái áppa bokte. Eará virgeoapmahašdieđáhusaid lassin áppa bokte almmostahttojuvvojit maiddái sajádaga vuodul Traffic Management Finland sádden guvllolaš luoddajohtolaga hehttehusdieđáhusat. Geavaheaddji sáhtta válljet háliidago son oažžut luoddajohtolaga hehttehusdieđáhusaid.

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Áppa lassebálvalusaide gullet maiddáí fáktanummirat hoahpuhis veahkkedárbui ja vejolašvuolta riņget njuolga daid nummiriidda.

3.1.2.2 Diehtovuogádaga sisdoallu

Áppa vurke dan geavaheaddjis:

- telefonnummir ja
- sajádatdiehtu

Dieđut seilot 24 diimmu, man maņņá dat sihkkovvojit automáhtalaččat.

3.1.2.3 Ohcaneavttut

Ohcamat diehtovuogádagas dahkkojuvvojit čuovvovaš dieđuiguin: telefonnummir.

3.1.3 Heahteteakstadieđu geavaheaddjiregistar

3.1.3.1 Diehtovuogádaga ulbmil

Heahteteakstadieđu geavaheaddjiid dovdán.

3.1.3.2 Diehtovuogádaga sisdoallu

Registarii sáhhtá vurket čuovvovaš dieđuid:

1. geavaheaddji ollislaš namma ja persovdnadovddaldat
2. geavaheaddji čujuhus ja šleađgapoastačujuhus
3. geavaheaddji telefonnummir

3.1.3.3 Ohcaneavttut

Ohcamat diehtovuogádagas dahkkojuvvojit čuovvovaš dieđuiguin: telefonnummir, persovdnadovddaldat ja geavaheaddjidovddaldat.

3.1.4 Heahteguovddášdiehtovuogádaga geavaheaddjiregistar

3.1.4.1 Diehtovuogádaga ulbmil

1. heahteguovddášdiehtovuogádaga dieđuid giedahallama hálddašepmi, čuovvuleapmi, bearráigeahčču ja suddjen

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

2. heahteguovddášdiehtovuogádaga dieđuid meari ja viidodaga sihke goasttádusaid čuovvoleapmi ja juogu čielggadeapmi sihke rehketčállima dikšun
3. heahteguovddášdiehtovuogádaga doaibmagelbbolašvuoda sihkkarastin ja buorideapmi sihke dieđuid geavaheapmái guoski čuolmmaid čielggadeapmi.

3.1.4.2 Diehtovuogádaga sisdoallu

Geavaheadjiregistarii sáhtta vurket čuovvovaš dieđuid:

1. geavaheaddji ollislaš namma ja persovdnadovddaldat
2. geavahanvuoigatvuoda spesifiserema guoski dieđut
3. geavahanvuoigatvuoda sisdoalu ja viidodaga guoski dieđut
4. vuogádaga dieđuid boasttugeavaheami čuovvumuššan geavaheaddjái ásahuvvon geavahanvuoigatvuoda ráddjehus dahje geavahangiiddus
5. geavaheaddji ovddastan organisašuvnna guoski dieđut
6. geavahanvuoigatvuodamearrádusa dahje –čovdosa guoski dieđut.

3.1.4.3 Ohcaneavttut

Ohcamat diehtovuogádagas dahkkojuvvojit čuovvovaš dieđuiguin: telefonnummir, persovdnadovddaldat ja geavaheadjidovddaldat.

3.1.5 Heahteguovddášdiehtovuogádaga loggaregistar

3.1.5.1 Diehtovuogádaga ulbmil

Heahteguovddášlágádus sáhtta atnit loggaregistarii vurkejuvvon dieđuid:

1. heahteguovddášdiehtovuogádaga dieđuid giedahallama čuovvoleami ja bearráigeahču sihke diehtodorvvolašvuoda bajásdoallama várás
2. heahteguovddášdiehtovuogádaga dieđuid geavaheami meari ja goasttádusaid čuovvulahttima ja juogu čielggadeami sihke rehketčállima dikšuma várás

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

3. heahteguovddášdiehtovuogádaga dieđuid luohtehahttivuođa ja dárkkes áiggi dásis leahkima čielggadeami várás
4. heahteguovddášdiehtovuogádaga doaibmagelbbolašvuođa sihkarastima ja buorideami sihke dieđuid atnima guoski čuolmmaid čielggadeami várás.

3.1.5.2 Diehtovuogádaga sisdoallu

Loggaregistarii sáhtta vurket čuovvovaš dieđuid:

1. dan organisašuvnna dovdodieđuid, man namas gieđahallan dáhpáhuvá
2. geavaheaddji dovdodiehtu
3. adnojuvvon áppa, prográmma dahje daid teknikkalaččat iehčanas oasi namma dahje eará daid guoski spesifiserendiehtu
4. diehtu gieđahallama áigemuttus
5. vuogádaga dieđut dahje diehtjoavkkut mat leat dahje leamaš gieđahallama vuolde.

3.1.5.3 Ohcaneavttut

Ohcamat diehtovuogádagas dahkkojuvvojit čuovvovaš dieđuiguin: telefonnummir, persovdnadovddaldat, áigemuddu ja čuozáhahkan leahkki diehtu.

3.2 Hálddahušlaš diehtočoakkáldagat

3.2.1 Buollin- ja rihkkunalmmuhanrusttegiid áššehasregisttar

3.2.1.1 Diehtovuogádaga ulbmil

Buollin- ja rihkkunalmmuhanrusttegiid áššehasregistara dieđut adnojuvvojit ovddemustá dahkon soahpamušaid čuovvu bálvalusaid rehketčállimii ja geavahandieđáhusaid sáddemii. Persovdnadieđut gieđahallojuvvojit Heahteguovddášlágádusa ja áššehasa gaskasaš soahpamuša vuodul.

3.2.1.2 Diehtovuogádaga sisdoallu

Registara sisdoallu:

HÄTÄKESKUSLAITOS NÖDCENTRALSVERKET

- Áššehasa namma, f-dovddaldat ja/dahje persovdnadovddaldat, rehketčállindieđut, áššehasa soahpamušoktavuođaolbmo namma, telefonnummir ja šleađgapoastačujuhus.
- Elektrovnnalaš áššehasvuogádagas registarii báhcet čuovvovaš dieđut: doaibmabiju dahkki, dahkkon doaibmabijut, maida dieđuide doaibmabijut leat čuozihuvvon ja goas doaibmabidju lea čađahuvvon.
- Bearráigeahču vuolde leahkki čuozáhaga namma ja čujuhus, geavahandárkkuhus ja almmuhanrusttega nummir
- Almmuhanrusttega alárbaoktavuođaolbmo namma ja telefonnummir ja organisašuvdnadieđut.

3.2.1.3 Ohcaneavttut

Ohcamat diehtovuogádagas dahkkojuvvojit čuovvovaš dieđuiguin: áššehasa namma, f-dovddaldat ja/dahje persovdnadovddaldat, áššehasa soahpamušoktavuođaolbmo namma, telefonnummir ja šleađgapoastačujuhus.

3.2.2 Áššegirjehálddašanvuogádat (ACTA)

3.2.2.1 Diehtovuogádaga ulbmil

Heahteguovddášlágádusa hálldahuslaš áššegieđahallama áššehálddašan-, mearrádusdahkan- ja arkiverenvuogádat lea Heahteguovddášlágádusa doibmii gulli hálldahuslaš áššiid, áššegirjjiid ja bargguid hálldašeami, ráhkkanemi, mearrádusdahkama ja arkiverema diehtovuogádat.

Dietohálddašanlága 25 § mielde dietohálddašanovttadat galgá bajásdoallat áššehasregistara áššiin, mat leat ja leat leamaš virgeoapmahačča gieđahallamis. Dán áššehasregistarii registrerejuvvojit ášši, áššegieđahallama ja áššegirjjiid guoski dieđut.

3.2.2.2 Diehtovuogádaga sisdoallu

Vuogádaga diehtosisdoallu čohkiida registrerejuvvon bohtán ja gárvvistuvvon Heahteguovddášlágádusa hálldahuslaš áššegieđahallamii gulli áššiin. Áššiid diehtosisdoallu čohkiida gieđahallanproseassa govvideaddji doaibmabijuin ja vuogádagas gárvvistuvvon dahje dasa laktojuvvon áššegirjjiin metadieđuiguin.

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Áššiid ja doaibmajuid metadieđut sihke áššegirjiid diehtosisdoallu sihke metadieđut gárvvistuvvojit, bajásdollojuvvojit ja seilluhuvvojit vuogádagas.

3.2.2.3 Ohcandieđut

Ohcamat diehtovuogádagas dahkkojuvvojit čuovvovaš dieđuiguin: namma, áššegirji namma, áššesátni.

3.2.3 Heahteguovddášlágádusa gulahallan- ja ođasreivve juohkinregisttar

3.2.3.1 Diehtovuogádaga ulbmil

Gulahallan- ja ođasreivve doaimmaheapmi.

3.2.3.2 Diehtovuogádaga sisdoallu

Registrerejuvvon olbmo namma ja šleađgapoastačujuhus

3.2.3.3 Ohcaneavttut

Ohcamat diehtovuogádagas dahkkojuvvojit čuovvovaš dieđuiguin: registrerejuvvon olbmo namma ja šleađgapoastačujuhus.

3.2.4 Heahteguovddášlágádusa ođasbálvalus

3.2.4.1 Diehtovuogádaga ulbmil

Heahteguovddášlágádusa ođasbálvalusa fállan akkrediterejuvvon doaimmaheadjiide.

3.2.4.2 Diehtovuogádaga sisdoallu

Doaimmaheadji namma, šleađgapoastačujuhus ja media, man dingojeaddji ovddasta.

3.2.4.3 Ohcaneavttut

Ohcamat diehtovuogádagas dahkkojuvvojit čuovvovaš dieđuiguin: doaimmaheadji namma, šleađgapoastačujuhus ja media, man dingojeaddji ovddasta.

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

3.2.5 Heahteguovddášlágádusa lágidan dáhpáhusat

3.2.5.1 Diehtovuogádaga ulbmil

Persovdnadieđuid gieđahallama ulbmilin lea Heahteguovddášlágádusa dilálašvuodaid lágideapmi. Doaimmahat sáhtta čoggit dáhpáhussii laktáseaddji máhcahaga maŋŋil olbmui, geat leat almmuhan iežaset dilálašvuhtii.

3.2.5.2 Diehtovuogádaga sisdoallu

Almmuheami oktavuodas sáhtta čoggit čuovvovaš persovdnadieđuid: namma, šleađgapoastačujuhush, telefonnummir, virgeoapmahaš dahje searvvuš, virgenamma, sierraborramuš ja eará mihtilmas dieđut dilálašvuoda luonddu mielde.

Almmuheami oktavuodas čoggojuvvojit dušše dat dieđut, mat leat dárbbaslaččat dan dáhpáhusa almmuheami ja oassálastima várás.

3.2.5.3 Ohcaneavttut

Ohcamat diehtovuogádagas dahkkojuvvojit čuovvovaš dieđuiguin: namma, šleađgapoastačujuhush, telefonnummir

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Hätäkeskuslaitos
PL 112 , FI-28131 PORI

Nödcentralsverket
PB 112 , FI-28131 BJÖRNEBORG

112.fi

Dát lea govvádus áššegirjealmmolašvuodas Heahteguovddášlágádusas. Álgoálgosaš áššegirjji sáhtta dingot Heahteguovddášlágádusa registrerenkantuvrras hatakeskuslaitos@112.fi nummiriin HAK-2018584. Áššegirji lea rievdaduvvon ollašuhttinláhkái čuovvovaš rievdadusaiguin: badje- ja vuolledovddaldagat leat sihkkojuvvon, bajilčálus ja logahallan leat ordnejuvvon, gaskamearkkat leat divvojuvvon ja fiilii leat addon metadieđut šearbmaložki várás.